

Tiedote 7.3.2017

Vapaasti julkaistavissa

Elämäntehtävänä maaseudun kehittäminen

Leader-toiminnan uranuurtaja Liisa Häme jää eläkkeelle

Leader-toiminnan uranuurtaja ja Leader-dinosaurus. Muun muassa näillä sanoilla Päijänne-Leader ry:n Liisa Häme tunnetaan työstään. Pitkän uran maaseudun kehittämisen parissa tehnyt Häme jää keväällä eläkkeelle elämäntyöstään.

Liisa Häme on tehnyt pitkän uran maaseudun kehittämisen parissa ja on yksi Suomen Leader-työn uranuurtajista. Hämeen ura alkoi 1990-luvun puolivälissä, kun Leader-toiminta alkoi Suomessa. Heti siitä asti työ vei mennessään.

– Kun Leader-toiminta alkoi, ymmärsin että tämä työ on minun elämäntehtäväni - minun missioni. Kaikki mitä olin tehnyt siihen asti, kohtasi tässä työssä, Liisa Häme toteaa.

Leader-ura on vienyt Liisaa aina Hämeestä Kainuuseen ja usein myös ulkomaille asti. Uransa aikana hän on työskennellyt toiminnanjohtajana useammassa suomalaisessa Leader-ryhmässä, vetänyt verkostoyksikköä ja kylähanketta SYTY ry:ssä, auttanut toimintaryhmiä erilaisissa tilanteissa sekä kouluttanut ja ohjeistanut toimijoita.

– Yksi suurista saavutuksista työssäni on se, kun pystyimme Hämeessä Leader II:sta ja perustimme Keski-Hämeen Leader-ryhmän yhdessä **Ari Lindqvistin** kanssa. Vaikka emme oikeastaan tienneet toiminnasta vielä mitään, teimme työn todella hyvin ja saimme Leader-toiminnan liikkeelle, Liisa Häme muistelee.

Pisimpään urallaan Häme on viihtynyt Päijänne-Leader ry:ssä Vääksyssä, jossa hän on työskennellyt viimeiset seitsemän vuotta - ensin toiminnanjohtajana ja sittemmin hankeneuvojana.

– Eläkkeelle on hirveän helppo lähteä, kun on tehnyt itsensä tarpeettomaksi. Minun ei tarvitse enää siirtää tietoa kenellekään, koska tieto on jo täällä kaikilla, Häme toteaa.

– Vaihdoin toiminnanjohtajuuden Anulle (Taipale) juuri oikeaan aikaan uusimman ohjelmakauden alettua. Anu pääsi aloittamaan uuden kauden täysillä. Itse olen toiminut viime vuodet kylien kanssa ja nyt on hyvä jäädä pois koko työstä.

Liisa Häme nostaakin jatkuvan kanssakäymisen kylien kanssa yhdeksi parhaimmaksi osaksi työtään.

– Kylät tekevät pieniä ihmeitä aivan yhtäkkiä. Kyläyhteisöissä tapaa aina myös todella mielenkiintoisia ihmisiä. Se on aina yhtä kiehtovaa.

Jos Liisalle elämässä kaikista rakkain asia on perhe ja se, että on onnistunut kasvattamaan neljä lasta, niin Päijänne-Leaderistä löytyy se työuran kaikista rakkain asia.

– Päijänne-Leader voi nyt todella hyvin. Kun tulin tänne töihin, asiat eivät olleet hyvällä mallilla ja jouduimme sekä hallituksen että kuntien kanssa tekemään ison työn, että saimme toiminnan kuntoon. Nyt meillä on hallitus, joka toimii juuri niin kuin hallituksen pitää toimia. Se keskustelelee, sillä on ehdotuksia ja ajatuksia, se menee eteenpäin.

– Ja meillä on todella osaavat ihmiset työssä. Jäljelle jää hirveä ikävä näitä ihmisiä kohtaan, mutta tiedän, että Päijänne-Leader jää hyviin käsiin.

Tähtihetkiä ulkomailla

Liisa Häme tuli maaseudun kehittämistyöhön niin sanottuna ulkopuolisena, kaupunkilaisena. Ja mikäpä muukaan olisi tuonut kolmannen polven helsinkiläisen maaseudulle kuin rakkaus padasjokelaiseen mieheen. Rakkaus, joka on kestänyt aina tähän päivään saakka.

– Minulla alkaa elämässäni nyt aikuisen ihmisen kolmas ikä. Ensimmäinen ikä oli perhe ja perhe on ollut itselleni hirveän tärkeä. Lasten kasvattamisen jälkeen alkoi toinen ikä eli työelämä. Ja nyt alkamassa on kolmas elämä, joka taas on meidän kahden aikuisen ihmisen yhteistä aikaa.

Liisa Häme on tunnettu Leader-toimija myös maamme rajojen ulkopuolella. Kansainvälisyys ja Leader-toiminnan eteenpäin vienti ulkomailla on ollut sydämenasia, ja valovoimainen ja sosiaalinen puhuja on ollut suosittu kouluttaja kansainvälisissä seminaareissa ympäri Eurooppaa. Uusissa EU-maissa Häme on tehnyt myös paljon koulutuksia ja hankearviointia.

– Olen saanut työssäni - niin Suomessa kuin ulkomailla - nähdä ja kokea ihmeellisiä ja joskus aivan omituisiakin asioita aidoissa ja oikeissa paikoissa. Olen siitä hyvin onnellinen.

Elämän yhdeksi tähtihetkeksi Häme nostaakin elämyksen, jonka koki työmatkallaan Valenciassa.

– Olin vierailulla kaltain kohdeltujen eläinten hoitolaitoksessa. Siellä pääsin pitämään pientä leijonanpentua sylissäni. Se oli sellainen autenttinen kokemus, jota ei unohda ikinä ja jota ei tule ihan jokaiselle ihmiselle vastaan.

Tulevaisuus muuttaa toimintaa

Leader-toiminnan tulevaisuudesta työn veteraanilla on vankka mielipide.

– Sitä ei ole, Häme pamauttaa.

– Ajatus juontaa siitä, että kaikki tulee tiensä päähän. Leader on aikoinaan luotu väliaikaiseksi toimijaksi ja sen on tuonut mallin siitä mitä pienille yhteisöille tapahtuu, kun ne saavat rahoitusta. Suomalaisen yhteiskunnan olisi pitänyt tämä asia jo oppia, eikä rahaa tarvitsisi juoksentaa enää EU:n kautta. Miksei tällainen toiminta voisi toimia niin, että tarjolla olisi tietyin ehdoin ihan kotimaista kehittämisrahaa? Häme haastaa.

Hämeen mukaan rahoituksen saaminen ja hakeminen on tällä hetkellä tehty byrokraattisesti niin vaikeaksi, että aikaa kuluu aivan liikaa vääriin asioihin. Myöskään EU:n tulevaisuus ei ole taattu. Kuitenkin Leader-toiminnalla on saatu paljon aikaan: seurantaloja on korjattu, kyläsuunnitelmia tehty, yritykset ovat investoineet ja ihmiset ovat oppineet tekemään talkoita ja vapaaehtoistyötä.

Tulevaisuuden Leader-työn tekijöille Liisa Häme jättää neuvoksi seuraavan.

– Aikuisen ihmisen ei tarvitse olla täydellinen. On harhaanjohtavaa luulla, että aikuisena osaa kaiken, eikä voisi tarttua uuteen ja jopa epäonnistua. Oppimisen siemen on epäonnistumisessa!

– Olen urani aikana oppinut, että jos on tarve ja tahto, niin keinot kyllä löytyvät. Mutta nämä kaikki kolme tarvitaan. Me tällä Leader-toimistossa olemme se keino. Tarve ja tahto pitää tulla ulkopuolelta, Liisa Häme summaa.